

Schat?

Nu komt er een vraag.

Na het koosnaampje komt er altijd een vraag.

Het is dingetje,

roept Harmen uit de woonkamer,

van je werk.

Oh ja, tuurlijk, Ronald. Die zou me bellen vandaag. Snel scheur ik wat velletjes wc-papier af. Niet vergeten morgen nieuwe te kopen. Samen vliegen we door de rollen heen. In het eerste jaar vooral om zijn sperma mee op te ruimen, het jaar daarop moest ik constant plassen, en nu –

Schat?

roept Harmen nog eens, ongeduldiger nu.

Ja! roep ik terug,

en in vier stappen ben ik van de wc in de hoek van de huiskamer. Ik neem de uitgestoken hoorn van Harm over. Achter hem baadt onze woonkamer in warm licht, over de houten vloer ligt een gouden gloed. Ik schraap mijn keel. Met Maria, zeg ik overtuigd en met een zo laag mogelijke stem.

Ja, met mij,

zegt Ronald. Zijn stem klinkt vaderlijk, vertrouwd.

Harmen staat op, knipoogt naar me. Hij heeft zijn werkcolbertje nog aan. Soms lijkt zijn kruin bijna het plafond te raken.

Ik wenk dat hij het geluid van de televisie uit moet zetten, dat doet hij, vervolgens loopt hij naar de keuken en zet daar de radio zachtjes aan. Ik neem zijn plek op de hoek van de okergele leren bank in, sla mijn benen over elkaar, aan de andere kant van de lijn kucht Ronald. Zijn krakerige rokershoestje.

Hoe is de bevalling gegaan?

vraagt hij dan. Wat een rare vraag.

Grappig dat je het vraagt, begin ik terwijl ik wat stofjes van mijn broek afpluk.

Hij moest eens weten dat ik net na vijven alweer in pyjama zit. Zo'n degelijk flanellen pak, zachtblauw blokkenpatroon. Ooit gekocht met mijn moeder tijdens een vakantie in Zwitserland. Wat kan ik erover vertellen, ga ik nonchalant verder, ik wil er niet over klagen. Ik ben er gelukkig zonder al te veel kleerscheuren vanaf gekomen.

Mooi,

zegt hij goedkeurend, alsof hij weet waar-ie het over heeft.

Mijn vrouw zegt altijd: het is net als doodgaan, je moet er in je eentje doorheen.

Enfin, waar ik je over belde.

Jij gaat over twee weken weer aan de slag.

En ik wilde je vertellen dat ik een prachtige zaak voor je heb liggen.

Echt iets voor jou, meisje.

Oh ja, zeg ik vragend; het klinkt alsof ik echt geïnteresseerd ben.

Ik kan me niet voorstellen dat ik over twee weken weer aan het werk ben. Chronologische verhalen moet construeren, met een begin, midden en einde. Oorzaak en gevolg, dat soort dingen.

En waarom gebruikt hij toch altijd dat woord 'meisje'?

Ik had er meteen wat van moeten zeggen, op mijn eerste werkdag bij de 'grote Ronald de Winter', nu is het te laat; nu heb ik het al te vaak laten gaan.

In de slaapkamer begint kleintje te pruttelen, zachtjes, steeds harder, als een percolator.

Wakker. Dat moet Harmen in de keuken toch ook horen, hij roert luidruchtig in een pan, chorizo en knoflook, oh lekker, vet, zout – gaat-ie nou kijken of niet? Hij wacht meestal net iets langer dan ik voordat hij reageert op gehuil. Of dat biologisch is of persoonlijkheid, Joost mag het weten, maar ik tel de keren onbewust bij elkaar op, tot mijn telraam vol is en dan begin ik weer opnieuw. God, wat is het weer krankzinnig warm hier. Ik trek de natte stof van mijn overhemdblouse uit twee buikplooien. Ondertussen vertelt Ronald over een Marokkaanse vrouw die thuis is overleden tijdens haar bevalling hier in de stad, of eigenlijk in een buitenwijk van de stad, nog meer buiten dan die van ons. De baby heeft het overleefd – godzijdank.

Een ongelofelijke ramp natuurlijk, zegt hij ineens heel statig.

De familie heeft een klacht tegen de gynaecoloog ingediend bij het tuchtcollege, móórd zeggen zij.

Moord?

Lijkt mij een beetje overdreven, vervolgt Ronald betweterig.

Volgens hen komt het omdat ze buitenlanders zijn.

Alsof een arts daarop let.

Als je het mij vraagt is het gewoon miscommunicatie geweest.

Ik maak een afwezig maar instemmend geluid.

Een arts ziet inderdaad waarschijnlijk geen verschil tussen mensen, en als je niet dezelfde taal spreekt, lijkt een foutje me

snel gemaakt. Zeker tijdens een bevalling, waarin alles nogal aankomt op elkaar begrijpen, wel of niet persen, stuitligging de ja of de nee.

Ik ril met mijn bovenlichaam. Overlijden tijdens je eigen bevalling.

Maar goed, dat ben ik, gaat Ronald onverstoord verder. Ik hoor zijn leren stoel kraken op de achtergrond.

Ik heb een Turkse schoonbroer met wie ik heel aardig overweg kan.

We zijn allemaal Nederlanders, nietwaar.

Ik dacht: Maria zit midden in de materie.

Typisch een zaak voor jou.

Voor mij! roep ik, ben ik gespecialiseerd in buitenlanders? Het raam klapt plotseling dicht van een harde windstoot. De strijkplank trilt, heel kort. Ik zie hoe de bout van de plank valt, op de wang van kleintje, blijft plakken aan haar nieuwe ongeschonden huid, het hete ijzer stroopt haar egale velletje zacht als appelstroop volledig af.

Nee!

Ronald lacht uitbundig. Zijn vette lach rolt door de hoorn.

De geboortezorg, Maria.

Jij hebt dat ziekenhuis bij wijze van spreken gisteren nog van binnen gezien.

Kleintje huilt harder nu, paniekerig. Op de radio in de keuken hebben ze het nog steeds met opgewonden stemmen over een vliegtuigje dat net in de Waddenzee is gestort. Het zoveelste dit jaar.

Ik ben thuis bevallen, zeg ik zacht.

Dan, strenger: Ronald, je weet dat ik het liefst zedenzaken doe, daar weet ik de weg. Dit is bovendien tuchtrecht! Niet mijn afdeling.

Ik sluit mijn ogen, in mijn borst kriebelt iets. Als ik mijn ogen weer open, lijkt de bananenplant in de hoek bij het raam een beetje heen en weer te wuiven, alsof-ie op een exotisch strandje staat. Pingelend muzikje op de achtergrond, ziltig briesje over mijn gezicht. Het zou kunnen dat de plant er gewoon vandoor gaat op een dag, de deur uit schuifelt, een ander baasje zoekt. Misschien moet ik kotsen. Ik knijp in mijn borsten, kijk naar beneden, de linker lekt.

Maria?

hoor ik ongeduldig aan de andere kant van de lijn.

Ben je daar nog?

Dit kun jij hartstikke goed.

Je bent zo goed met slachtoffers. Of het nou een slachtoffer in een zedenzaak is of in zoiets als dit; maakt het uit? Eén pot nat, zeg ik je. Jij kunt dit gewoon. En aan wie moet ik de casus anders geven? Aan Frederik? Zie je het voor je?

Zie het als een káns, Maria. Dit is onontgonnen terrein.

Er zijn amper zaken op het gebied van bevallingen.

Daar heeft hij natuurlijk wel gelijk.

En het rechtssysteem hoort iedereen aan. Als je er maar een helder verhaal van kunt maken. Dus áls die familie een punt heeft, dan zal ik het voor ze verpakken – begin, midden, eind – en overtuigd overbrengen.

Dan voel ik me misschien ook weer normaal.

Ronald blijft even stil aan de andere kant van de lijn, in de verte hoor ik een andere stem, vast iemand die zijn kamer in

is gelopen, dan een doffe dreun van een deur die dicht wordt getrokken.

Je kunt opnieuw naam maken, Mariaatje, zegt Ronald dan weer aanwezig.

Ik zie voor me hoe hij zijn voeten op het bureau heeft gelegd, zijn behaarde vingers die met de kronkelende telefoondraad spelen.

Net als met die zedenzaak, vijf jaar terug.

Het is een prachtige comeback.

Ook meteen goed voor de toko.

Ik heb een voorstel, Ronald, zeg ik nog net niet zuchtend, waarom kom ik eind deze week niet al even naar kantoor, dan kun je me er alles over vertellen.

Op het televisiescherm zingt een zangeres in een auto over ironie; hoe het leven je besluipt als je net denkt dat alles goed gaat. In elk volgend couplet wordt ze een andere versie van zichzelf.

Harmen loopt gelukkig eindelijk naar de slaapkamer toe, begint bemoedigend tegen kleintje te praten, ja, ja, toe, toe, hier is papa al. Ik hoor hoe hij de donkerhouten plaat uit de kledingkast die we tot commode hebben gebombardeerd schuift. Er valt iets op de grond, misschien slofjes die daar staan, billencrème, knisperende voorleesboekjes, knuffeltjes; er staat daar ook te veel op een te kleine oppervlakte. Ik moet het opruimen, niet vergeten, voor mijn verlof eindigt. Oude kleertjes die ze niet meer past eruit, een opbergdoos kopen. Zouden we hierna nog een kind krijgen? Waar zet ik die dozen neer in de tussentijd?

Dat vind ik een sterk idee, Maria.

De meisjes zullen het ook heerlijk vinden om je weer te
zien.

De receptionisten bedoelt hij. Over Dirk en Frederik en de
andere advocaten heeft hij het niet. Op een dag zullen ze het
heus zien, ik moet gewoon hard blijven werken.

Zeker, zucht ik.

Maria,

hij neemt mijn zin over, door de hoorn klinkt opnieuw zijn
rokerige gekuch,

ik ben blij dat je weer terug bent.

Dankjewel, zeg ik, dat is aardig.

Dan zeg ik gedag, leg de hoorn neer.

Ik zie mijn werkkamer aan de gracht om halfzes 's ochtends
voor me, als niemand op kantoor nog is begonnen. De
bonkende stilte tussen die vier muren. De ochtenddauw
boven het water.

Ironie: dat ik daaraan wilde ontsnappen.

Harmen loopt de kamer in met kleintje op zijn arm, ze heeft
een paars wollen pakje aan dat zijn achtertante heeft gebreid.
Veel te warm voor vandaag. Hij geeft haar aan mij, ik kus
haar bolle warme slaapwangen, haar romige speknekje.

Zo,

zegt Harmen,

zin in?

Ja, zeg ik best overtuigd.

Een leuke zaak om mee te starten, ga ik cynisch verder.

Harmen trekt zijn wenkbrauwen vragend omhoog.

Een vrouw is overleden tijdens haar bevalling, verklaar ik. De
gynaecoloog zou verkeerd hebben gehandeld.

Harmen lacht verbeteren.

Fijn schat,

zegt hij.

Ik snuffel. Het lijkt wel of ik tegenwoordig de hele dag stront ruik, alsof het achter de kastjes en onder de bedden is gesmeerd, maar nu is de geur grijpbaarder, indringender. Ik ruik poep, zeg ik terwijl ik in haar luier spiek, hè gadverdamme Harm, waarom heb je haar niet meteen even verschoond?

Na de verrukkelijke paella van Harmen, als kleintje weer naar bed is, hang ik een tijdje schuin tegen het aanrecht. Buiten is het grijs en dreigend geworden. Het gaat zo onweten. Misschien ben ik het rechtssysteem wel ontgroeid. Uit de verpakking strooi ik wat nootjes op het koele keukenblad. Met mijn rechterhand kneed ik de dag uit mijn stijve schouders, met mijn linkerhand pak ik telkens één gezouten cashewnoot, stop 'm in mijn mond, kauw er bedachtzaam op. Het goedkope zout vermengt zich met het smeüige vet op mijn tong.

Ik kijk naar Harm, of eigenlijk staar ik.

Hij zit onderuitgezakt in zijn luie stoel in de zitkamer aan de andere kant van het appartement. De strijkplank staat er ook nog steeds naast. Het is vol in huis. Zijn krant kraakt, ondertussen wrijft hij met de knokkels van zijn rechterhand in zijn oog. Er komt een soppend geluidje van zijn oogleden die tegen zijn oog aan smakken.

Heel langzaam, ik merk het haast niet op, glijden mijn grijze gebreide sokken over de houten vloer weg van het aanrecht.

Zo schuif ik al starend en kauwend wel tien minuten lang steeds verder weg, tot ik zo scheef als een aangereden verkeerspaaltje sta en mijn hand steeds lastiger van de nootjes naar mijn mond en terug beweegt.

En dan, onaangekondigd, vliegt er een zwerm spreuwen door de kamer.

Zijn ze uit de muur gekomen? Door het raam? Samen vormen ze een prachtige zwarte golf die soepel over hem en zijn grootvaders stoel heen glijdt. Hij merkt het niet eens op, en dan, natuurlijk, hoe kan het ook anders, stuift die vlek op mij af. Voooeem, voor ik ook maar één geluid kan uitbrengen, vliegt de zwarte massa via mijn vagina mijn buik in. Ik hap en slik ze, scherpe pootjes, puntige snavels, in één keer door.

Zijn stem haalt me uit mijn gedachten.

Schat,

klinkt vragend uit de woonkamer.

Ik ben me er meteen weer bewust van dat ik aan zijn, nee ons, aanrecht sta.

Maria?

Ik corrigeer mijn houding, ga recht op mijn voeten staan. Ja? vraag ik zo normaal mogelijk. Hij vraagt of ik een wijntje voor hem wil inschenken. Volgens hem staat er nog een fles koud. Ik hoest een stukje achtergebleven cashewnoot uit mijn keel op terwijl ik de ijskast open.

Toen ik hem ontmoette, was ik zo, zó... niet *high*, ook niet dronken. Nee, ik was juist ongelofelijk hélder van geest. Het was de eerste keer dat de dingen zo, ja, zo simpel leken. En daardoor ook zo zwaar. Daarvoor, met andere mannen, was

het óók zwaar, maar als gevolg van twijfel. De zwaarte die ik met hem meemaakte, kende ik alleen nog maar uit het wetboek: een versimpeling van de werkelijkheid zodat je tot een overtuiging kunt komen.

Voor mij hoefde die ware liefde helemaal niet zo nodig. Ik had genoeg aan mijn werk. Magna cum laude afgestudeerd, in dienst bij een van de beste advocatenbureaus van Nederland, grootste zedenzaak ooit gewonnen. Ik heb bij wijze van spreken het recht op zijn kop gezet. Ik disciplineer de feiten, laat ze zelfs als kwispelende hondjes braaf zitten.

Ik buk, pak uit de ijskast een halfvolle fles, schenk een glas goed vol. De wijn ruikt wrang naar alcohol, en naar zomerse abrikoos, hout.

Tijdens de seks, zelfs die allereerste keer, was het alsof ik hem al kende. Niet per se zijn lijf, dat moet ik nog altijd verder ontdekken, zoals zijn huid: een levend organisme dat reageert op voedsel, zon en kou. De grillige eilandjes van eczeem op zijn rug en buik, soms verschijnend als Midden-Amerika, soms als Indonesië. De moedervlekjes in de vorm van de grote beer op zijn schouder. Nee, het was zijn aanraking, die leek ik al te kennen, zelfverzekerd en aandachtig, net als zijn blik. Alsof ik in een vorig leven een hond heb gehad die ook zo trouw en vol verlangen uit zijn ogen keek. Ons samenzijn voelde vertrouwd, al had ik het in die 34 jaar daarvoor nog nooit zo met een ander ervaren.

Hij is denk ik de eerste persoon in mijn leven die ik echt *geloof*.

Ja, dat is het. Zo moet ik het zeggen tegen mijn moeder als ze weer eens vraagt waarom ik met hém ben.